1900 17.

Reglemente

för

Folkundervisningen i Västerås stad.

Reglemente

för

Folkundervisningen i Västerås stad.

Anm. Då i detta reglemente folkskoleinspektören omnämnes, afses alltid distriktets folkskoleinspektör, för så vidt icke annat uttryckligen angifves.

Kap. 1. **Skolor.**

§ 1.

Inom distriktet upprätthållas så många småskolor, folkskolor, ersättnings- och fortsättningsskolor, som fordras med hänsyn till antalet skolpliktiga barn. F.S. § 1-5.

Kap. 2. **Lärotider.** F.S. § 15—17.

§ 2.

Läsåret fördelas på två terminer, en höst- och en vårtermin, och tager sin början med höstterminen.

I distriktets folk- och småskolor utgör den årliga lärotiden 36 veckor.

Vid ersättnings- och fortsättningsskolorna utgör undervisningstiden minst 180 timmar.

§ 3.

Vid samtliga skolor börjar höstterminen den 25 augusti, vårterminen den 10 januari. Infaller någon af dessa dagar på söndag, framflyttas terminens början till påföljande dag.

§ 4.

1. Vid tillfälliga anledningar må folkskoleinspektören äga att med samtycke af skolrådets ordförande gifva ledighet under en dag eller del däraf. Finnes anledning till undervisningens inställande under längre tid, äger skolrådet att härom besluta.
2. Allmänt lof gifves: från och med torsdagen före till och med onsdagen efter Påsk, 1 maj, Pingstafton, 4 november och H. M. Konungens namnsdag.

§ 5.

1. Undervisningen fortgår hvarje vecka i småskolan högst 24 timmar, i folkskolan högst 30 timmar samt i ersättnings- och fortsättningsskolorna minst 6 timmar.

Den dagliga undervisningstiden bestämmes af skolrådet med iakttagande af folkskolestadgan § 15 och hvad för öfrigt i gällande författningar finnes föreskrifvet.

2. I denna lärotid inräknas i folkskolan tiden för gymnastiska öfningar, tiden för morgonbönen samt delvis tiden för slöjd. I småskolan hålles i början af den första lärotimmen på dagen en kort bön. I folkskolan ägnas åt morgonbönen 15 minuter af första lärotimmen.
3. Mellan de särskilda lärotimmarna lämnas i småskolan 15 och i öfriga skolor 10 minuters ledighet.

Kap. 3. Läroplan, läroämnen, klassindelning, lärokurser och läsordning.

§ 6.

F.S. § 9,2, 3. För hvarje skola skall jämlikt folkskolestadgan § 9 med ledning af gällande normalplan upprättas en läroplan, hvilken skall vara i hvarje lärorum anslagen. Jfr § 9.

§ 7.

F.S. § 12. Läroämnen äro:

1. i småskola: kristendomskunskap, modersmålet (läse-, tal- och skriföfningar), räkning, teckning, sång och gymnastik samt åskådningsöfningar;
2. i folkskola: kristendomskunskap, modersmålet (läse-, tal- och skriföfningar), räkning, geometri, geografi, historia, naturkunnighet, teckning, sång, gymnastik, trädgårdsskötsel och slöjd;
3. i fortsättningsskola: kristendomskunskap, modersmålet, räkning, geometri, teckning och (valfritt) slöjd (undervisningen i historia och naturkunnighet bedrifves enligt anvisningen i folkskolestadgan § 12 mom. 6);
4. i ersättningsskola: kristendomskunskap, modersmålet, räkning och sång.

§ 8.

F.S. § 9,2. Klassindelning.

1. Småskolan indelas i 2 och folkskolan i 4 årsklasser samt ersättnings- och fortsättningsskolorna i så många klasser, som behofvet kräfver.

2. Årsklasserna indelas i afdelningar, i hvilka barnantalet i regel icke må öfverstiga 30 i småskolan, 50 i folkskolan samt 25 i ersättnings- och fortsättningsskolorna.

§ 9.

1. Lärokurser, normalläsordningar och timplan bestämmas af skolrådet i nära öfverensstämmelse med normalplanen. För småskolan följes Litt. a, för folkskolan Litt. A. F.S. § 9,3. 13.
2. Förslag till läsordning skall för hvarje klass, på sätt i folkskolestadgan § 14 bestämmes, uppgöras af läraren med ledning af normalplanen och de af skolrådet bestämda normalläsordningarna. Sedan läsordningen blifvit af folkskoleinspektören granskad och fastställd, skall den vara i lärorummet anslagen och noggrant följas.

§ 10.

Af tillfälliga orsaker påkallade mindre afvikelser från stadgad ordning med afseende på läroämnen, lärokurser, läsordning och timplan må af folkskoleinspektören medgifvas.

Kap. 4. Intagning i skola och skolgång.

§ 11.

1. Barns skolålder räknas från och med det kalenderår, under hvilket barnet fyller sju, till och med det, under hvilket barnet fyller fjorton år. En hvar är dock skolpliktig, tills han visat sig hafva nöjaktigt inhämtat de för afgång erforderliga kunskaperna; hvaremot den, som före den stadgade åldern inhämtat detta kunskapsmått, äger rätt att blifva från skolgång befriad. F.S. § 35,1-3.
2. Då barn inträdt i skolåldern, anmäles det till skolgång och intages i den skola och klass, där det kan draga största nytta af undervisningen, så framt icke styrkes, att det annorstädes, på sätt i folkskolestadgan §§ 37 och 38 föreskrifves, åtnjuter nöjaktig undervisning eller är af sjukdom förhindradt att inställa sig. F.S. § 36,2.
3. Inskrifning af nybörjare verkställes af folkskoleinspektören i slutet af vårterminen på tid och ställe, som genom annons i tidningarna tillkännagifvas. Endast då särskilda omständigheter därtill föranleda, må, med tillstånd för hvarje fall af folkskoleinspektören, skolpliktigt barn kunna efter läsårets början intagas i skola. F.S. § 40,1,2.

F.S. § 40,3.50. 4. Skolpliktigt barn, som under pågående läsår vare sig inflyttat från annat skoldistrikt eller upphört att åtnjuta godkänd enskild undervisning, skall genast hos folkskoleinspektören anmälas till skolgång och på hans anordning efter verkställd pröfning omedelbart intagas i den klass, dit det efter sitt kunskapsmått hör. Se nedan § 31.

5. Skolpliktigt barn från annat distrikt, hvilket bor och vistas inom skoldistriktet, skall behandlas, som i föregående mom. är nämndt.

§ 12.

F.S. § 42 1. Barnen äro skyldiga att vid terminens början på utsatt dag och timme och å det ställe, som blifvit tillkännagifvet, inställa sig till skolgång samt sedan på de bestämda lärotimmarna ordentligt och punktligt infinna sig i den skola, till hvilken de blifvit hänvisade.

§ 13.

F.S. § 38,1. 1. De skolpliktiga barn, för hvilka föräldrar och målsmän bereda tillfälle till nöjaktig undervisning i hemmen, må af skolrådet befrias från skolgång.

F.S. § 43,3. 2. Hindras barn af sjukdom eller annan giltig orsak att infinna sig i skolan på inskrifningsdagen, likaså om inskrifvet barn ej infinner sig på dag för termins början, skall dess målsman genom muntlig eller skriftlig anmälan därom underrätta folkskoleinspektören. Om under pågående termin giltigt hinder för barns skolgång inträffar, göre målsman därom anmälan hos läraren, så fort ske kan.

3. Såsom giltigt förfall må anses
a) lärjunges sjukdom,
b) svårare sjukdomsfall i lärjunges hem,
c) af stor fattigdom vållad tillfällig brist på kläder och föda,
d) svårare oväder,
e) annat plötsligt påkommet oundvikligt hinder.

F.S. § 43,4. 4. Önskar målsman, att barnet en eller annan dag under läsårets lopp befrias från skolgång, må läraren äga att, sedan de anmälda skälen befunnits giltiga, sådant bevilja, dock ej för mer än 3 dagar å rad eller tillhopa 12 dagar under löpande läsår. Önskar målsman för sitt barn skollof för längre tid än den angifna, må folkskoleinspektören sådant efter samråd med läraren bevilja. Önskas ledighet för hel termin, äger skolrådet att efter samråd med inspektören och läraren därom besluta.

5. Där skälet till lärjunges uteblifvande ej blir af läraren med visshet kändt såsom något af här ofvan i mom. 3 nämnda eller lärjunge ej i den ordning, mom. 4 bestämmer, erhållit ledighet, skall han i skolans böcker antecknas som frånvarande utan giltigt förfall, äfven om han uteblifver en längre tid.

6. Uraktlåter målsman att hålla barnet ordentligt i skolan, göre läraren, där han ej kunnat omedelbart genom skolvaktmästarens eller eget besök i det försumliga barnets hem åstadkomma rättelse, anmälan om saken hos folkskoleinspektören; vinnes icke genom inspektörens åtgärder rättelse, göre denne liknande anmälan hos skolrådets ordförande. I händelse af fortsatto ordentlighet och tredska från målsmans sida vidtagas de åtgärder, som anvisas af folkskolestadgan § 51. F.S. § 44,1.

Kap. 5. **Flyttning, examina, afgång.**

§ 14.

1. Flyttning till högre klass verkställes efter läsårets slut i såväl småskolan som folkskolan med de lärjungar, som befunnits hafva inhämtat den föregående klassens lärokurs, samt från småskolan till folkskolan med de lärjungar, som inhämtat småskolans lärokurs. F.S. § 45,1,2.

Anordnandet af skolor och klasser verkställes vid hvarje termins början af folkskoleinspektören.

2. Vid slutet af vårterminen hålles offentlig examen på tid, som af skolrådet bestämmes. F.S. § 46.

Vid terminernas slut upprättas examenskatalog enligt fastställdt formulär och utdelas terminsbetyg.

Examen ledes af skolrådets ledamöter och folkskoleinspektören enligt öfverenskommen ordning.

3. Särskild pröfning med de lärjungar, som efter att hafva genomgått folkskolans lärokurs vilja afgå från den dagliga skolan, skall anställas vid läsårets slut under ledning af folkskoleinspektören. F.S. § 47,1,2.

Åt de lärjungar, som vid pröfningen blifvit godkända, meddelas afgångsbetyg, underskrifna af folkskoleinspektören och läraren och innehållande vitsord såväl öfver deras kunskaper och färdigheter i samtliga läro- och öfningsämnen som öfver deras under skoltiden ådagalagda flit och uppförande.

4. Till fortsättningsskolan uppflyttas endast de lärjungar, som med goda vitsord genomgått hela den för folkskolan bestämda lärokursen. F.S. § 45.3.

5. Den lärjunge i folkskola, som af fattigdom hindras att begagna undervisningen, till dess han genomgått hela den för skolan i detta reglemente föreskrifna lärokursen, kan, där förhållandena sådant påkalla, sedan han genomgått åtminstone folkskolans tredje årsklass och erhållit arbete, af folkskoleinspektören erhålla tillstånd att lämna den dagliga skolan och öfvergå till ersättningsskolan, under villkor att han, där ej särskilda förhållanden föranleda undantag, vid pröfning, som endast anställes vid slutet af terminerna, visat sig hafva inhämtat de minimifordringar, som angifvas i folkskolestadgan § 48 mom. 1.

För sådan lärjunge utfärdas afgångsbetyg med hänvisning till folkskolestadgan § 48 mom. 1, då han enligt folkskoleinspektörens efter samråd med läraren gjorda bestämmelse erhåller tillstånd att lämna ersättningsskolan.

Den lärjunge i folkskola, som af läraren anses sakna erforderlig fattningsgåfva, kan, dock först efter fyllda 13 år, af folkskoleinspektören erhålla tillstånd att afgå från skolan, äfven om han ej inhämtat ofvan omförmälda minimikurs.

För sådan lärjunge utfärdas afgångsbetyg med hänvisning till folkskolestadgan § 48 mom. 2.

Befrielser af båda dessa slag skola af folkskoleinspektören anmälas till skolrådets protokoll.

F.S. § 47,3. 6. Åt lärjunge, som afgår från fortsättnings- eller ersättningsskolan, lämnas intyg öfver tiden för vistelsen vid skolan och öfver därunder visad flit och ådagalagdt uppförande, äfvensom, därest lärjunge genomgått den för skolan föreskrifna lärokursen, vitsord öfver kunskaper och färdigheter.

§ 15.

1. Lärjunge i skolåldern, som flyttar till annan församling, skall dit medföra och förete betyg, som anger klass, kunskaper, flit, uppförande och skolgång. Se ofvan § 11 mom. 4.
2. Lärjungarna böra upplysas om att i allmänhet afgångsbetyg från folkskola eller intyg om motsvarande kunskaper fordras för att få deltaga i konfirmationsundervisningen.

§ 16.

1. Vid höstterminens slut bör en högtidlig afslutning hållas, till hvilken föräldrar, målsmän och allmänheten inbjudas.
2. Med skolpliktigt barn, som jämlikt folkskolestadgan § 38 erhållit skolrådets tillstånd att undervisas i hemmet, anställes, om det anses erforderligt, pröfning i samband med läsårets afslutning; F.S. § 38.

och bör skolgång åläggas dem, hvilka ej hafva erhållit sådan undervisning, som i noggrannhet och omfattning motsvarar undervisningen i skolan.

§ 17.

Betygsgraderna, som i utlämnade afgångsbetyg skola fullständigt utskrifvas, äro: F.S. § 47,1.

a) för kunskaper och färdigheter:		b) för flit:	
Berömlig	A	Mycket god	A
Med utmärkt beröm godkänd	a	God	B
Med beröm godkänd	AB	Mindre god	C
Med nöje godkänd	Ba	Dålig	D
Godkänd	B		
Icke fullt godkänd	BC	c) för uppförande:	
Underkänd	C	Mycket godt	A
		Godt	B
		Mindre godt	C
		Dåligt	D

Betyg angående skolbarn, vare sig afgångs- eller terminsbetyg eller andra intyg, utskrifvas af lärarne i den ordning, folkskoleinspektören bestämmer, men må icke utlämnas utan påteckning af folkskoleinspektören, såvida icke annorlunda blifvit af honom för särskilda fall föreskrifvet.

Kap. 6. **Undervisningen.**

§ 18.

1. Hvarje dag begynnes och afslutas dagsarbetet med bön och psalmsång. (Se ofvan § 5 mom. 2). Vid morgonandakten i folkskolan läses ett kort stycke ur bibeln med åtföljande enkel förklaring; under fastan bör passionshistorien genomgås, och sista morgonbönen före sön- eller helgdag denna dags predikotext. F.S. § 14,6.
2. De läroböcker, som skola begagnas vid undervisningen, bestämmas af skolrådet efter vidkommande lärares hörande. F.S. § 13,5.
3. Vid undervisningen iakttagas icke blott föreskrifterna i folkskolestadgan § 29 mom. 2 utan äfven de metodiska anvisningarna i normalplanen; ägande folkskoleinspektören rätt att för öfrigt bestämma öfver undervisningsmetoden med iakttagande af hvad gällande stadganden och vederbörande myndigheter föreskrifva. F.S. § 29,2.

§ 19.

F.S. § 53. Gymnastiska öfningar anställas enligt normalplanens anvisningar med folkskolans lärjungar i tamburen eller lärosalen eller, då årstiden så medgifver, under bar himmel. (Jfr ofvan § 5 mom. 2).

F.S. § 56. Undervisningen i trädgårdsskötsel meddelas vid sådana årstider, då den kan praktiskt tillämpas.

Kap. 7. **Ordning och tukt.**

§ 20.

F.S. § 42,1,2. Skolbarnen äro skyldiga

1. att efter skedd intagning och till dess de erhållit afgångsbetyg punktligt infinna sig i skolan på de bestämda lärotiderna, så framt de ej af sjukdom eller annat giltigt skäl äro hindrade (se ofvan § 13);
2. att vara med nödiga läroböcker samt skrif- och ritsaker försedda;
3. att visa aktning och lydnad mot skolans lärare och styrelse samt höflighet mot hvem det vara må;
4. att iakttaga ett sedigt och anständigt uppförande så inom som utom skolan bland sina kamrater och andra;
5. att med uppmärksamhet följa undervisningen samt flitigt och noggrant fullgöra sitt arbete;
6. att vinnlägga sig om snygghet, renlighet och ordning;
7. att med varsamhet behandla skolans tillhörigheter och ersätta, hvad de genom vårdslöshet fördärfvat;
8. att i öfrigt ställa sig till efterrättelse gifna föreskrifter och ordningsregler.

Barnen skola, där ej annorlunda af folkskoleinspektören föreskrifvits, i bestämd ordning på lärarens tecken eller kommandoord inträda i och lämna skolsalarna. De må ej tillåtas ingå i skolrummet, förrän läraren infunnit sig därsammastädes, eller kvarblifva där, sedan läraren aflägsnat sig.

Under lofstunderna skola barnen, där icke särskildt undantag medgifvits, vistas ute i det fria.

På de tider af dagen, då ingen skolgång förekommer, må ej barn under någon förevändning utan särskild tillåtelse af sin lärare och utan lärares tillsyn stanna i skolsalar eller tamburer.

Skolbarnen vare särskildt förbjudna att använda tobak i någon som helst form, likaså att skrifva och rita på skolbänkar och i skolböcker, på väggar och dylika ytor, vare sig i eller utom skolan, samt att på något sätt skada eller göra åverkan på träd och planteringar m. m. sådant.

§ 21.

1. Lärjunge, som försummar sina skyldigheter eller begår mindre eller större förseelser, skall efter felets beskaffenhet af läraren tillrättavisas genom kärleksfullt tilltal, allvarlig varning, afskild plats, kvarsättning å lärorummet, anmärkning i skolans böcker eller lämplig kroppsaga (jfr folkskolestadgan § 29 mom. 3). F.S. § 42,3.
2. Om lärjunge ej låter sig genom lärarens bestraffning rättas eller genom dåligt uppförande och vanart öfvar ett skadligt inflytande på sina medlärjungar, skall läraren därom skyndsamt underrätta såväl barnets föräldrar eller målsman som folkskoleinspektören, hvilken antingen själf vidtager de åtgärder, som af omständigheterna påkallas, eller, där han så pröfvar nödigt, hänskjuter saken till skolrådets afgörande. F.S. § 42,4.
3. Anse sig föräldrar eller målsmän hafva skäl till missnöje med lärarens sätt att handhafva ordning och tukt, vände de sig först med en vänlig framställning till läraren; vinnes därigenom icke önskad rättelse, göres anmälan hos folkskoleinspektören. Under ingen förevändning må föräldrar eller målsmän störande ingripa under lärarens arbete i skolan.

§ 22.

Afskrift af § 20 och § 21 mom. 1 och 2 skall vara på lämpligt ställe anslagen, hvarjämte barnen årligen skola af läraren erinras om deras innehåll.

Kap. 8. **Skolans bokföring.**

§ 23.

1. Dagbok, examenskatalog, inventarieförteckning och hufvudbok föras enligt af folkskoleinspektören fastställda formulär.
2. Inventarieförteckning, hufvudbok samt ett exemplar af den årliga tabellariska redogörelsen Litt. A skola förvaras på skolexpeditionen; dit insamlas äfvenledes dagböcker och examenskataloger samt för öfrigt allt, som bör tillhöra skolans arkiv och kan tjäna till upplysning om skolväsendet.

Kap. 9. Lärare.

§ 24.

Läraren åligger

F.S. § 29,1. 1. att i allt sitt förhållande så inom som utom skolan gifva sina lärjungar ett godt föredöme;

F.S. § 29,2. 2. att med trohet och flit fullgöra sina åligganden samt att med påpasslighet, nit och allvar sköta undervisningen i enlighet med den fastställda läroplanens och läsordningens föreskrifter;

3. att, hvad särskildt undervisning i kristendom angår, meddela den enligt svenska kyrkans bekännelse och att söka väcka och underhålla håg och sinne för kyrklig gudstjänst samt själf iakttaga kyrklig sed och ordning;

Anm. Läraren bör understundom samla barnen till gemensamt deltagande i församlingens gudstjänst.

F.S. § 29,3. 4. att under samverkan med hemmen sorgfälligt vaka öfver lärjungarnas renlighet, seder och uppförande såväl under lärotimmarna som under fristunderna, att vid tillrättavisning och bestraffning af lärjungarnes förseelser fästa afseende vid den felandes ålder och sinnesart, samt att därvid förfara med lugn besinning och kärleksfullt allvar;

5. att för öfvervakande af barnens förhållande, under det de samlas till och aflägsna sig från skolan, vara tillstädes några minuter före undervisningens början och efter dess slut;

F.S. § 44,1. 6. att, i den mån hans öfriga tjänsteåligganden och andra förhållanden det medgifva, besöka försumliga barns hem samt enligt § 13 mom. 6 här ofvan hos folkskoleinspektören anmäla skolförsummelser;

7. att hos folkskoleinspektören anmäla sådana svårare förseelser, hvilka icke kunnat rättas genom de åtgärder, som läraren själf har att vidtaga;

8. att föra dagbok, examenskatalog, inventarieförteckning och andra anteckningar enligt af folkskoleinspektören fastställda formulär samt utfärda föreskrifna betyg och afgifva rapporter och uppgifter angående skolklasserna och skolbarnen på det sätt och enligt de formulär, folkskoleinspektören bestämmer;

9. att hålla noggrann tillsyn öfver att skolsalen blifver i rätt tid städad, uppvärmd, luftad och rengjord;

10. att ansvara för och omsorgsfullt vårda skolans inventarier och undervisningsmateriel och i början af september månad hvarje år till folkskoleinspektören inlämna uppgift om nödig tillökning och förbättring af nämnda inventarier och materiel;

11. att hvarje år före den 1 februari affatta uppgifterna Litt. A i fyra exemplar, af hvilka tre lämnas till skolrådets ordförande och det fjärde förvaras i skolans arkiv; F.S. § 66.

12. att ofördröjligen i början af terminen hos folkskoleinspektören anmäla, hvilka barn sakna medel till nödiga böcker samt skrif- och ritsaker;

13. att i enlighet med de föreskrifter, som skolrådet för sådana fall meddelat, genast hos vederbörande göra anmälan, om någon lärjunge angripits af smittosam sjukdom eller sådan utbrutit i lärjunges hem; F.S. § 43,2.

14. att för öfrigt ställa sig till noggrann efterrättelse, hvad honom enligt folkskolestadgan och detta reglemente åligger, hvad skolrådet honom med hänsyn till hans befattning lagligen föreskrifver samt hvad folkskoleinspektören i enlighet med fastställd instruktion med afseende på undervisning, ordning och tukt inom skolan bestämmer. F.S. § 29,6.

15. Skolområdets hufvudbok föres af den lärare, som af skolrådet fått dylikt uppdrag. F.S. § 29,5.

§ 25.

1. Lärare må icke utan vederbörligt tillstånd inställa undervisningen under någon dag eller timme eller del däraf.

2. Inträffar laga förfall för lärare, anmäle han detta så skyndsamt som möjligt för folkskoleinspektören.

3. För utöfvande af sina medborgerliga rättigheter äger läraren att efter anmälan hos folkskoleinspektören erhålla nödig ledighet.

4. För erhållande af tillfällig ledighet för kortare tid äger läraren att vända sig till folkskoleinspektören, som, såvida ledigheten gäller mer än en dag, hänskjuter saken till skolrådets ordförande, men eljest äger att afgöra saken. Dock må ej genom sådan ledighets beviljande minskning ske i den i gällande författningar stadgade årliga lärotiden af 34 $^1/_2$ veckor. Fråga om tjänstledighet för längre tid afgöres af skolrådet.

§ 26.

Lärarinna vid småskola och extra ordinarie folkskolelärare antagas af skolrådet efter från folkskoleinspektören inhämtadt yttrande och efter det ledigheten blifvit kungjord genom åtminstone en skoltidning samt platstidningarna. F.S. § 24. 21,2.

§ 27.

Ordinarie lärare äger att utbekomma sin lön förskottsvis första söckendagen i hvarje månad. Vedbrand in natura eller vedbrandsersättning lämnas, när så önskas, förskottsvis vid början af hvarje halfår.

Kap. 10. Skolråd och tillsyn.

§ 28.

1. Skolrådet utgöres f. n. af 8 ledamöter förutom ordföranden.
2. Skolrådet utser vid början af hvarje kalenderår inom sig en kassaförvaltare, som har att handhafva och förvalta folkskolans medel, föra fullständiga räkenskaper öfver folkskolans inkomster och utgifter och i allmänhet ombestyra, hvad till den ekonomiska förvaltningen hörer, ägande han att i skolrådet vara föredragande i ekonomiska frågor.
3. Af skolrådet utses en folkskoleinspektör med de närmare skyldigheter, som särskild för honom utfärdad instruktion angifver, och för den tid, som af kyrkostämman bestämmes. Folkskoleinspektörens öfverordnade myndighet är skolrådet.

Folkskoleinspektören äger att deltaga i skolrådets öfverläggningar men ej i dess beslut. Vid skolrådets sammankomster är inspektören föredragande i alla ärenden, som röra undervisningen och ordningen inom skolorna. Det åligger honom att vid skolrådets sammankomster föra dess protokoll.

Kyrkost.F. § 22 ff. F.S. § 8 ff.

§ 29.

Skolrådet åligger bland annat

F.S. § 52. 1. att verka för att ett tillräckligt antal skolor finnas inom distriktet, att tjänliga och välbelägna lokaler samt ändamålsenliga skolmöbler för de särskilda skolorna anskaffas och underhållas samt att undervisningen bestrides af dugliga och nitiska lärare;

F.S. § 10. 2. att, sedan kyrkostämman fattat beslut i de punkter, om hvilka det enligt folkskolestadgan tillkommer kyrkostämman att besluta, och sedan lärarepersonalen satts i tillfälle att framställa sina önskningar, upprätta förslag till skolreglemente;

3. att draga försorg om att alla skolpliktiga barn inom distriktet, äfven om de tillhöra annan församling, erhålla stadgad undervisning, till dess de aflagt godkänd afgångsexamen;

4. att, där föräldrar eller målsmän äro i behof af understöd i en eller annan form för att kunna hålla barnen i skola, af kommunens fattigvård utverka nödig hjälp; F.S. § 49.
5. att under förnyade besök i skolorna aktgifva på undervisningen och ordningen därstädes, vaka öfver att skolorna skötas i enlighet med gifna föreskrifter, och pröfva, om skollokal må, dock utan hinder för undervisningen, användas för något annat än det därmed afsedda ändamålet; F.S. § 44,2. F.S. § 55.
6. att, efter förslag af folkskoleinspektören, bestämma dagarna för läseterminernas afslutning och för examina samt leda de senare;
7. att draga försorg om skollokals eldning, städning och rengöring; F.S. § 55.
8. att årligen i början af juni månad besiktiga skolhusen med deras lägenheter samt lärarebostäderna och hålla inventering af skolans undervisningsmateriel och inventarier;
9. att befrämja inrättandet och begagnandet af sockenbibliotek och skolbibliotek samt sörja för behörigt underhåll och tillökning däraf; F.S. § 11.
10. att vaka öfver efterlefnaden af de föreskrifter, som äro eller varda gifna angående de minderårigas skolgång, som användas i arbete vid fabrik, handtverk eller annan handtering (se nedan § 31 mom. 2, noten); F.S. § 50.
11. att på kallelse af ordföranden en gång hvarje läsår sammanträda med distriktets lärarepersonal för öfverläggning om frågor angående folkskoleväsendet inom distriktet; F.S. § 8,5.
12. att senast inom trettio dagar efter till folkskoleinspektören af lärare framställd begäran om tjänstgöringsbetyg sådant utfärda; F.S. § 8,2,3.
13. att vid tillsättning af lärare noga iakttaga därom gifna föreskrifter samt för dem utfärda förordnande och antagningsbevis; F.S. § 18-28.
14. att genom kungörelse från predikstolen tillkännagifva, huru tillsättning af sådan lärare, som omnämnes i folkskolestadgan § 24 mom. 1, utfallit; F.S. § 21,2.
15. att, då skolhus skall nybyggas eller utvidgas, låta uppgöra noggranna ritningar och från vederbörande statens folkskoleinspektör inhämta yttrande däröfver; F.S. § 54.
16. att i öfrigt ställa sig till noggrann efterrättelse, hvad folkskolestadgan och dithörande förordningar samt detta reglemente föreskrifva.
17. Skolrådet bör uppmana föräldrar och målsmän att låta barn, som före skolålderns slut erhållit afgångsbetyg från folkskolan och som icke öfvergått till annan läroanstalt, begagna det till-

fälle tillfälle till fortsatt undervisning, som enligt folkskolestadgan § 5 mom. 2, 3 och 4 bör vara för dylika barn beredt. — Jfr § 31 här nedan.

§ 30.

Skolrådets ordförande åligger:

1. att enligt folkskolestadgan § 36 upprätta förteckning öfver skolpliktiga barn samt årligen senast den 25 maj hålla den folkskoleinspektören tillhanda;
2. att genom pålysning från predikstolen och annonsering kungöra dagarna för läseterminernas början och afslutning samt för examina;
3. att, så ofta öfriga ämbetsåligganden och andra förhållanden det medgifva, besöka distriktets skolor; F.S. § 44,2. 63.
4. att vid passande tillfälle uppläsa och inskärpa de delar af reglementet, som för föräldrar och målsmän äro af vikt att känna;
5. att, då ny skolrådsledamot väljes, underrätta honom om de plikter och det ansvar, som med förtroendeuppdraget följa;
6. att på föreskrifven tid rekvirera stats- och andra bidrag till distriktets skolor;
7. att hos vederbörande statens folkskoleinspektör anmäla, när ändring eller betydligare afbrott i skolans lästid inträffar; K. M:ts cirk. d. 10 dec. 1892.
8. att i skolrådet föredraga densammes promemorior, förvara dessa och, om inspektören det begär, medelst protokollsutdrag gifva honom kännedom om de beslut, som skolrådet eller kyrkostämman med anledning af hans framställningar fattat;
9. att upprätta tabellariska uppgifter Litt. B samt årligen i behörig tid till statens inspektör insända två exemplar däraf, äfvensom två exemplar af uppgifterna Litt. A, sedan de af honom granskats; F.S. § 66,2.
10. att, där skyndsamhet är af nöden, tillsammans med två ledamöter, som skolrådet därtill utsett, utfärda och underteckna begärdt tjänstgöringsbetyg åt lärare (jfr ofvan § 29 mom. 12); F.S. § 8,2.
11. att, då barn från annat skoldistrikt i distriktets skolor undervisas, till skolrådets ordförande i det främmande skoldistriktet före januari månads utgång om hvarje främmande barn lämna uppgift på den klass i folk- eller småskolan, hvilken barnet tillhör, och det antal dagar, barnet under året besökt skolan;
12. att från skolrådsordförande i främmande skoldistrikt, där barn från det egna distriktet undervisas, infordra uppgifter inom den 1 mars påföljande år, ifall det främmande distriktets ordförande försummat den i mom. 11 ålagda skyldigheten.

§ 31.

1. Hvarje husbonde skall tillse, att hans tjänstehjons eller underhafvandes barn ordentligt besöka skolan eller eljest erhålla undervisning i enlighet med folkskolestadgans föreskrifter. Husbonde skall således öfvervaka, att under läsåret till honom inflyttande tjänares eller inhyseshjons skolpliktiga barn genast anmälas till skolgång. F.S. § 50.
2. Arbetsgifvare, som begagnar barns biträde vid sin handtering, är skyldig att jämlikt de särskilda föreskrifter, som därom äro eller varda gifna, så ordna deras arbete, att nödig tid förunnas dem att erhålla stadgad undervisning.[1])

Kap. 11. **Reglementets spridning och förändring.**

§ 32.

Af detta reglemente skall ett exemplar finnas tillgängligt i hvarje skolrum och ett exemplar tillställas såväl domkapitlet som statens folkskoleinspektör, äfvensom hvarje skolrådsledamot.

§ 33.

Så snart reglementet i någon paragraf befinnes föråldradt eller omöjligt att tillämpa, skall skolrådet ofördröjligen till domkapitlet insända förslag till reglementets ändring i denna paragraf. Af domkapitlet fastställd ändring införes genast i alla distriktets exemplar af reglementet. F.S. § 10,6.

[1]) Uppmärksamheten fästes därvid, att enligt K. Förordningen den 18 november 1881 minderårig under 15 år, som användes i fabrik, handtverk eller annan handtering, skall begagna undervisningen i fortsättnings- eller ersättningsskola.

Upprättadt och antaget af skolrådet i Västerås den 29 dec. 1899.

Stadfäst af Domkapitlet i Västerås.

Västerås den 3 januari 1900.

Å domkapitlets vägnar:

J. A. Ekman.

Ludvig Mossberg.

Västerås,
A. F. Berghs Boktryckeri,
1900.